

Kuldīgas novada Ēdoles pamatskolas
pedagoga karjeras konsultanta Lienes Pļaviņas
klases audzināšanas stundas tēmas “Sevis izzināšana un pilnveidošana”,
karjeras izglītības pasākuma “Ēnu dienas SVID analīze”
metodiskais apraksts

Tēmas aktualitāte.

Pasaulē atpazīstamā un atzītā Junior Achievement karjeras izglītības programma Ēnu diena, ir iecienīta un atzinīgi novērtēta jau daudzus gadus arī mūsu skolā.

Ēnu dienas mērķis ir iepazīstināt skolēnus ar dažādu profesiju un nozaru prasībām, lai palīdzētu jauniešiem izvēlēties profesiju un atbilstoši sagatavotos darba tirgum.

Tas ir viens no veidiem, kā izglītības procesā sekmīgi iekļaut karjeras jautājumus, rosinot jauniešus mērķtiecīgi un savlaicīgi plānot savu nākotni jau skolas laikā. Veicinot sadarbību starp skolu, sabiedrību un darba vidi, Ēnu diena sekmē jauniešu integrāciju sabiedrībā un darba tirgū nākotnē.

Katrā skolā ir atšķirīga pieeja, kā tiek organizēta Ēnu diena un nodrošināta atgriezeniskā saite.

Pieredze.

Lai nodrošinātu jēgpilnu atgriezenisko saiti par dalību Ēnu dienā un veicinātu savstarpējās pieredzes apmaiņu, gadu gaitā ir apkopoti dažādi skolēnu, pedagogu, vecāku ieteikumi, kā rezultātā tika izveidots karjeras izglītības pasākums “Ēnu dienas SVID analīze”.

Pirmajā semestrī notiek gatavošanās Ēnu dienai. Skolēni meklē informāciju, mēģina apzināt savas intereses, vēlmes un nākotnes profesiju.

Gatavošanās process.

7.- 9. klases skolēni klases stundās, vai sadarbībā ar pedagogu karjeras konsultantu mācās veidot individuālo karjeras plānu. Karjeras plāna formu skolēni var

veidot paši, bet var izmantot pedagoga karjeras konsultanta izstrādāto (skatīt pielikumu “Individuālais karjeras plāns”)

Individuālajā karjeras plānā ir vairākas sadaļas.

1. daļa. **Pašizpēte.** Skolēns ieraksta informāciju par sevi. Sevi vērtēt nav vienkārši, tāpēc ir labi, ja pirms tam kopīgi var pārrunāt, lai pārliecinātos, ka skolēnam ir daudzpusīgs priekšstats par sevi.
2. daļa. **Tuvākie plāni.** Plānošanas periodu var samazināt atbilstoši skolēna vecumposmam. Jo jaunāks skolēns, jo īsāks periods.
3. daļa. **Informācija par izvēlēto profesiju.** Patstāvīgs darbs ar dažādiem informācijas avotiem (skatīt pielikumu “Karjeras izglītības resursi internetā”). Nepieciešamās, svarīgākās informācijas atlasīšana, analizēšana, sintezēšana un strukturēšana.
4. daļa. **Izglītības iespējas.** Tuvākā izglītības iestāde vai iestādes, kurās var apgūt izvēlēto profesiju.

Pieteikšanās vakancēm un dokumentācija.

Skolēni var pieteikties www.enudiena.lv vakancēm vai individuāli meklēt ēnu devēju. Šeit atrodama arī ēnotājiem nepieciešamā dokumentācija, kas būtiski atvieglos prezentācijas veidošanu un attaisnos skolas kavējumu.

Ēnu dienas SVID analīze.

Mērķi.

1. Attīstīt un pilnveidot skolēnu komunikācijas, kritiskās domāšanas, lēmuma pieņemšanas un prezentēšanas prasmes, radot iespēju klātienē komunicēt ar sava amata lietpratējiem.
2. Rosināt jauniešus izzināt profesiju daudzveidību dažādās nozarēs un noteikt profesijas piemērotību sev, praktizējot informācijas analizēšanas un sintezēšanas iemaņas.
3. Veicināt informācijas un pieredzes apmaiņu starp skolēniem, nodrošinot jēgpilnu atgriezenisko saiti par ēnošanas procesu un analīzi.

Uzdevumi:

- izstrādāt un iesniegt individuālo karjeras plānu;
- apmeklēt individuālo konsultāciju pie skolas pedagoga karjeras konsultanta;
- saņemt ēnošanai un atgriezeniskās saites nodrošināšanai nepieciešamo dokumentāciju;
- sameklēt un iepazīties ar informāciju par izvēlēto profesiju un uzņēmumu;
- sameklēt savām interesēm atbilstošu vakanci un pieteikties ēnošanai;
- ēnot izvēlētajā profesijā pārstāvi;
- apkopot iegūto informāciju un izveidot prezentāciju;
- prezentēt Ēnu dienas norisi un profesijas SVID analīzi, izvērtējot profesijas atbilstību pašizpētes rezultātiem.

Dalībnieki: 7.- 9. kl. skolēni.

Norise un vērtēšanas kārtība:

- skolēni, atbilstoši apstiprinātajām vakancēm, ierodas ēnošanas vietā noteiktajā laikā;
- nokļūšana un atgriešanās no ēnošanas vietām notiek patstāvīgi, sadarbībā ar skolēnu vecākiem;
- pēc Ēnu dienas skolēni iesniedz ēnu devēja aizpildītu un parakstītu apliecinājumu par dalību Ēnu dienā;
- skolēni, noteiktajā datumā prezentē Ēnu dienas norisi un profesijas SVID analīzi, izvērtējot profesijas atbilstību pašizpētes rezultātiem.
- pēc prezentācijas skolēni iesniedz individuālo karjeras plānu, intervijas lapu un ēnotāja pieredzes lapu.
- par paveikto, atbilstoši vērtēšanas kritērijiem, saņem vērtējumu sociālajās zinībās.
- vērtēšanā piedalās klases audzinātāja, pedagogs karjeras konsultants, informātikas, sociālo zinību, latviešu valodas pedagogi un pārstāvis no skolas administrācijas.

Vērtēšanas kritēriji:

- Publiskā runa – runā brīvi, pietiekami skaļi, prot atbildēt uz jautājumiem, ievēro noteikto laiku.
- Saprotami iepazīstina ar pašizpētes rezultātiem – prasmes, spējas, intereses, rakstura īpašības, temperamenta un profesionālais tips, vēlamā darba vide un interesējošie mācību priekšmeti.
- Profesijas SVID analīze – profesijas izvēle, Ēnu dienas norise, tuvākā mācību iestāde.
- Secinājumi – profesijas piemērotība/nepiemērotība ģenotājam, salīdzinot ar pašizpētes rezultātiem.
- Prezentācijas saturs un vizuālais noformējums, atsauces uz izziņas avotiem.

Sasniedzamais rezultāts.

1. Skolēniem veidojas lielāka atbildības sajūta pret ģenošanas procesu un ģenu devēju.
2. Starppriekšmetu saite – informātika, latviešu valoda, sociālās zinības.
3. Novērtējums atbilstoši ieguldītajam darbam un attieksmei.
4. Personīgā laika, nākotnes plānošanas, kritiskās domāšanas, mērķu izvirzīšanas un lēmuma pieņemšanas prasmju pilnveidošana.
5. Sarunas vai pārsprieduma tēma, gatavojoties eksāmeniem.
6. Savstarpējās komunikācijas prasmju pilnveidošana.
7. Paplašināts informatīvais lauks par profesiju, nozaru daudzveidību un vajadzībām darba tirgū.

Informāciju atlasīja, apkopoja, sagatavoja un dalījās pieredzē:

pedagogs karjeras konsultants Liene Pļaviņa